

אימפריית הפשע
יש לכם הזדמנות אחרונה
להיגאל

נחמיה שטרסלר
הכל פה שקר. חג שמח

יום שלישי כ"ח אלול תשע"ד, 23.09.2014

30° -22°

תל אביב

12:23

בלוגים

קפטן אינטרנט

ספרים

סוף שבוע

ספורט

גלריה

דעות

חדשות

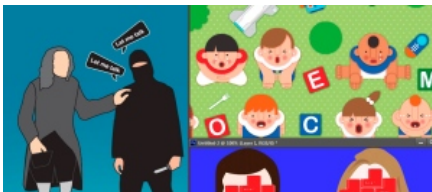
נופש לברלין - הדקה ה-90

אל תצא פראיר. עכשיו בדקה ה-90 נופש לברלין במחירי ריצפה

Like 229

יירט מטוס סורי | חיטול רוצחי הנערים | המדינה האיסלאמית | מתקן חולות ייסגר | מינויים לעליון | גט | סער פורש

הכתבות הנקראות באתר

כשוולטר פגש את דאעש || לוח השנה של "הארץ"
לא סותם את הפה

גלריה 23.9.2014 12:04

מפציצים, טילי שיט ו-F22: ארה"ב ומדינות ערב
בתקיפה מאסיבית נגד דאעש בסוריה
רייטרס

מדוע בנות מצליחות בבית הספר יותר מבנים
"הארץ"

דעות

ניוזלטרם

קנה מינוי דיגיטלי

קנה מינוי לעיתון

פרסם אצלנו

מהדורה מודפסת

למה רק צה"ל

דור ליאונד 10.05.2013 20:00 15 הוסף תגובה

+1 0

Recommend Share 10 people recommend this. Be the first of your friends.

הורד עכשיו ללא תשלום הארץ android

הורד עכשיו ללא תשלום הארץ iPhone

לתגובות (15)

הדפס

שלח לחבר

שתף בטוויטר

שתף בפייסבוק

שתף

הוסף לרשימת קריאה

הצעת החוק שיזמו חברי הכנסת יוני שטבון, יריב לוין ונחמן שי, המבקשת להחריג את ציבור חיילי צה"ל ולהפכו לציבור היחיד שיוכל להגיש תביעת דיבה כמו כל אדם פרטי, היא דוגמה טובה לאמרה הידועה בקרב משפטיים: "מקרים קשים יוצרים דין רע" (hard cases make bad law).

הצעת החוק באה לתת מענה לפסק הדין של בית המשפט העליון בתביעת הדיבה שהגישו חיילי צה"ל נגד מוחמד בכרי, יוצר הסרט "ג'נין ג'נין". בפסק הדין קבעו השופטים כי אכן תכניו של הסרט מהווים לשון הרע קשה וחמורה מאין כמותה כלפי חיילי צה"ל; ואולם, למרות העדר כל הגנה לנתבע וליוצר הסרט - שלא הוכיח את אמיתות האשמותיו בדבר טבח שביצעו, כביכול, חיילי צה"ל בג'נין במהלך הלחימה במבצע "חומת מגן" - דחו השופטים את תביעת הדיבה שהגישו כמה מן החיילים שלחמו במבצע.

כל זאת מדוע? חוק איסור לשון הרע אמנם מכיר באפשרות קיומה של פגיעה בקבוצת אנשים כמכלול עקב לשון הרע, ואולם מנגד החוק מציב מחסום דיוני גורף בפני הקבוצה הנפגעת, המונע מחבריה לעתור לבית המשפט לקבלת סעד בהליך אזרחי. המסלול היחיד האפשרי במקרה של לשון הרע נגד ציבור הוא הליך פלילי והגשת כתב אישום לפי שיקול היועץ המשפטי לממשלה, דבר שבפועל אינו מתקיים. נוכח מגבלה משפטית גורפת זו, המונעת מקבוצת בני אדם או ציבור כלשהו להגיש תובענה בגין לשון הרע, נאלצו החיילים שתבעו את בכרי להוכיח כי קיימת עילת תביעה אישית של כל אחד מהם נגדו, כלומר שהסרט וההאשמות הקשות המובאות בו נגד חיילי צה"ל עלולים להתפרש בקרב הציבור כמתרחשים לכל אחד מהם באופן אישי.

בית המשפט העליון קבע, כי החיילים לא עמדו ברף ההוכחה הנדרש ודחה את ערעורם על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, בנימוק שבהעדר זיהוי של התובעים על ידי "הצופה הסביר בישראל" בתור אלה שלהם אישית מיוחסים המעשים הנוראיים המתוארים בסרט, "אין מדובר בהוצאת לשון הרע ואין גם פגיעה בשם הטוב של החייל הספציפי". בית המשפט קבע, כי תוצאת פסק הדין אכן אינה נוחה לנוכח המקרה הקונקרטי ועוצמת דברי הבלע שהובאו בסרט, אך הבהיר כי אין בכך כדי להצדיק שינוי בפרשנות של החקיקה.

בנסיבות אלו קשה שלא לתהות אם ההסדר הקבוע בסעיף 4 לחוק איסור לשון הרע, המונע באופן מוחלט מציבור אנשים מסוים לתבוע, כציבור, בגין לשון הרע, הוא אכן ההסדר המוצלח ביותר שניתן לאמץ בחוק. המקרה של "ג'נין ג'נין" הבליט את חסרונותיו של ההסדר הקיים, מאחר שגם במצב שבו פרסום כנגד ציבור מסוים נמצא שקרי ונטול הגנה בדיון, החוק אינו מקנה לבית המשפט את הסמכות להעניק סעד לציבור הנפגע באופן שימנע או לפחות יגביל את המשך הפצת הדיבה נגדו.

החשש מפני ריבוי תביעות ויצירת "אפקט מצנן" על חופש הביטוי ועל החירות לנהל ויכוח חופשי ולהביע דעות שליליות על קבוצות בני אדם הוא מובן בהחלט, ומצדיק את ההתייחסות השונה הקיימת בחוק לעילת תביעה של ציבור בגין לשון הרע; ואולם דומה,

המשך הכתבות הנקראות

נחמיה שטרסלר || הכל פה שקר. חג שמח
נחמיה שטרסלר 11.3.2014 07:20

מצחיק, באמת || האזרח שמעון מחפש עבודה
TheMarker Online 88

צפו: ג'ון אוליבר נגד "מיס אמריקה"
רותה קופפר

בג"ץ הבין שהמדינה ניסתה להולך את כולנו שולל
אייל גרוס // פרשנות

מחיר המבוכה: רצה להיות "נמר במיטה" ושילם מחיר
כבד
ד"ר גידי שטיין 18

פרויקט מיוחד למעניי הארץ

25

לתחרות הסיפור הקצר

פרויקטים מיוחדים

דיוקן אישי

מדור משפט ועו"ד עושה לכם היכרות אישית עם עו"ד מימי צמח

מלכודת דבש הפורקס

עזות להשקעה נבונה ולהימנעות מפילה במלכודת הדבש של הפורקס

לישון במלון בעיצוב יוקרתי מבלי לשבור תכנית חסכון

6 מלונות מעוצבים במרכזן של הערים היפות והתוססות בעולם, במחירים שיפתיעו אתכם

נושאים

[לשון הרע](#)

כי שיליה מוחלטת של זכות הציבור להגשת תובענה, כפי שקיימת היום, זונחת כליל את החשיבות הציבורית שבשמירה על שמן הטוב של קהילות שונות ודימוין.

שכן לא מדובר רק בקהילת חיילי צה"ל וכוחות הביטחון, אלא בנושא עקרוני, שיש לספק לו מענה בחוק ללא הבחנה בין קבוצות שונות. בהחלט ייתכנו תרחישים נוספים של פגיעה קשה בשמם הטוב של ציבורים מסוימים, באופן מכון ושקרי על לא עוול בכפם, ומבלי שתיונת להם זכות משפטית לתקן או לפחות לבלום את הפגיעה בהם. למשל במקרה שבו תלמידיו או עובדיו של מוסד אקדמי מסוים יוצגו ברבים כמי שמבצעים מעשי הונאה, וזאת חרף ידיעת המפרסם כי הדברים שקריים וכי פרסומם נועד אך ורק לפגוע בתדמיתו של המוסד האקדמי וחבריו.

מן הראוי לשקול הסדר מתוקן, שיאפשר לציבור מוגדר להגיש תובענה אזרחית בעילת לשון הרע במקרים חריגים בלבד. למשל, כאשר הוכח כי לשון הרע בדרגת חומרה גבוהה, המייחסת לציבור הנפגע מעשים פליליים, פורסמה בזדון, בתפוצה רחבה ובאופן חוזר ושיטתי. בנוסף, ניתן גם להגביל את הסעד בהליך שכזה לסעד של ציווי בלבד, כדוגמת צו נמיתה, או צו שיחייב את הנתבע לפרסם את ההכרעה שהתקבלה בפסק הדין לטובת הציבור התובע. גיבוש מושל של הסדר חוקי ברוח זו עשוי להוות איזון הולם יותר בין הצורך להבטיח שיח חופשי במדינה דמוקרטית לבין האינטרס של מניעת הסתה ושל הגנה על השם הטוב של קהילות וציבורים שונים, ולא רק של יחידים.

על פי הצעת החוק הנוכחית, הוצאת לשון הרע על פעילות מבצעית של לוחמי צה"ל תהווה עילה לתובענה ייצוגית בהליך אזרחי. שאיפתם המובנת של יוזמי הצעת החוק לספק לחיילי צה"ל כלים משפטיים למאבק במפיצי תעמולה שקרית, מוטב שתתורגם להצעת חוק אלגנטית ומקיפה יותר, שתתמודד באופן כולל ויסודי עם החסר בחוק הנוכחי ותימנע מן ההחרגה הבוטת של צה"ל. שכן, צעד כזה עלול לגרום לצה"ל נזק תדמיתי יותר מאשר תועלת. הוא ייתפס כצבא שמכופף את החוק במדינתו לטובתו, במקום כצבא שלוחמיו הוכיחו בבית המשפט את שקריותן של עלילות הדם שהופצו עליו, כפי שקרה בסרט "ג'נין ג'נין".

הכותב הוא עורך דין המתמחה בדיני לשון הרע

צילום: תומר אפלבוים

עשו לנו לייק ותקבלו את מיטב הכתבות של הארץ ישירות לפייסבוק

אקווריום קונים בפנורמה

panorama-ho.co.il

לוקחים הלואה מלאומי קארד

ומתחילים להחזיר רק בשנה הבאה! לחצו להלואה מיידית של עד 50...

כתבות נוספות שעשויות לעניין אותך

גלריה
סער בישראל דייסה, בטלוויזיה נותרו המומים

דעות
מה נעשה בלי סער?

גלריה
זה לא פורנו, זו סדרת כבלים || האם לשחקניות נמאס

חדשות
דעת המיעוט של הנשיא גרוניס: "אל לו לבית המשפט

פסטיבל הפיוט

מוסיקת עולם יהודית

29.9-2.10/14

ה-ח בתשרי, תשע"ה

הצעות מיוחדות

PreviousNext

מבצע ראש השנה

עד 30% הנחה ברכישת מינוי דיגיטלי של הארץ

להצטרפות